

Oponentský posudek na bakalářskou práci.

Název práce : **Jak umí romské dítě romsky**

Autorka práce : Tereza Lysoňková

Oponent: dr. Ján Mišovič, CSc.

Autorka si zvolila problém zdánlivě triviální, při bližším rozboru je však zřejmé, že určitě užitečný. Vzhledem ke konkrétní realizaci by však práci slušel podtitul Příklad z Českého Krumlova. Text je z hlediska zaměření rozčleněn do dvou hlavních částí: teoretické a praktické. Teoretická část zahrnuje šest přehledných kapitol logicky navazujících. Práce přináší přehled od historického postavení Romů až k jejich současné situaci, dále se zabývá členěním Romů a jejich jazykem. Teoretická část končí charakteristikou romské komunity v Českém Krumlově. Zejména pátá kapitola věnovaná romskému jazyku, jeho rozčlenění a dělení je pro praktickou část stěžejní. V jedné z kapitol se vyskytuje jen ojediněle drobná nepřesnost. (na s. 11 , v roce 1958 nemohlo jít o usnesení vlády ČSSR č. 502).

V praktické části si autorka vytyčila poměrně náročný úkol, testovat jazykové znalosti romštiny u romských dětí šestiletých až osmnáctiletých. Do svého šetření zahrnula více než 20 % příslušné místní dětské populace. S úkolem se kvalifikovaně vypořádala. Použila několik různých, zejména obrázkových technik. Zaměření a koncepce výzkumu ji umožnily formulovat smysluplné pracovní hypotézy, korespondující s cílem průzkumu.

Mohla konstatovat, že romské děti znají romsky jen částečně. Ovládaly zejména některé příkazy. Pokud používají romštinu, tak hlavně hovorově, ne v písemné podobě.

Svá zjištění konfrontovala s poznatky z odborné literatury. U nejmladších dětí dochází ke stejným výsledkům jako odborníci, že romsky umí méně, než děti starší.

Jediný zásadnější problém souvisel s odlišením národnosti a etnicity. Otázky objevující se v identifikačním dotazníku, rozlišující tyto dva aspekty, by byly vhodné spíše pro dospělou populaci. Autorka zmínila i neochotu ke spolupráci při výzkumu. Není to jen záležitost Romů, ale i většinové populace.

Práce kromě naplnění svého cíle přinesla rovněž obecnější poznatky. I v rámci tak koncentrované romské komunity, jaká žije v Českém Krumlově, chybí povědomí o významu slova romština. Slabší znalost romštiny a její nahrazování češtinou svědčí o přirozených asimilačních tendencích v prostředí romských rodin.

V závěru práce na s. 36 se ojediněle objevuje překlep (nevíce) a méně přesná formulace (větší dítě, více znalostí).

Předložený text splňuje všechny požadavky na bakalářskou práci a doporučuji jí k obhajobě.

V Praze 15. srpna 2007

